

Визначення рівня сформованості дослідницької компетентності старшокласника: експериментальне апробування тестових форматів

*Жук Ю.О., к.п.н., завідувач лабораторії
оцінювання якості освіти Інституту педагогіки НАПН України*

На етапі формувального експерименту головною метою експериментальної апробації можливостей використання тестових технологій для оцінювання рівня сформованості комп'ютерно-орієнтованих дослідницьких компетентностей старшокласників було визначення меж їх застосування у реальному навчальному процесі з фізики. Апробувалися різні формати тестів, а саме: тестові завдання з вибором відповіді, у вигляді логічних пар, вибору послідовності тверджень, відкритої відповіді у формі есе.

Ґрунтуючись на результатах передуючих досліджень, які показали, що в умовах широкого використання засобів ІКТ в процесі виконання лабораторних робіт дослідницького характеру, загальна компетентність має комплексний характер, мірилом результативності застосування тестових технологій було обрано експертне оцінювання. Результати експериментальної апробації показали слабку кореляцію між експертною оцінкою та оцінкою з використанням тестів з вибором відповіді. Застосування тестів у вигляді логічних пар та/або вибору послідовності тверджень показали неоднозначність трактування рівня формування дослідницької компетенції в залежності від завдань та структури лабораторної роботи, ступеня залучення засобів ІКТ до виконання навчального дослідження. Так, у випадку необхідності багатьох вимірів параметрів досліджуваного об'єкту, кореляція результатів з експертною оцінкою значно збільшується. У випадку необхідності в процесі виконання лабораторної роботи реконструювання робочого поля дослідження кореляція стає незначною. В міру ускладнення завдань навчального дослідження виявилися певні недоліки всіх форматів тестів, які застосовувалися у педагогічному експерименті, окрім тестів у формі есе, тобто вільного викладу власних думок учня у письмовій формі. У нашому випадку мета проведення письмового випробування у формі есе полягала в тому, щоб отримати не тільки

кількісну оцінку ступеня розвиненості в учнів дослідницьких компетенцій, але й оцінити якісний рівень їх готовності до вирішення завдань, які сформульовані в інструкції до лабораторної роботи.

Результати апробації показують можливість використання комбінованих форматів тестів, тобто тестів, до складу яких одночасно входять тестові завдання різних форматів. Однак кореляція тестової та експертної оцінки рівня сформованості дослідницької компетентності виявилася чутливою до кількісного розподілу тестів різних форматів у складі тесту. Збільшення частки тестових завдань у форматі есе у всіх випадках призводить до зростання кореляції. Окрім того, структура комбінованих тестів виявилася чутливою до завдань та структури лабораторних робіт, ступеня використання в процесі навчального дослідження засобів ІКТ. Отже, застосування тестових технологій для оцінювання рівня сформованості комп'ютерно-орієнтованих дослідницьких компетентностей старшокласників потребує подальшого дослідження.

Жук Ю.О. Визначення рівня сформованості дослідницької компетентності старшокласника: експериментальне апробування тестових форматів/ Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2013 рік. - К.: Інституту педагогіки, 2013. - 320 с.-С.105-106.